

Sygn. akt XXIII Gz 647/18

POSTANOWIENIE

Dnia 13 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Gałas (spr.)

Sędziowie: SO Maria Więckowska

SO Tomasz Szczurowski po rozpoznaniu w dniu 13 czerwca 2018 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku: Naczelnika Urzędu Skarbowego W. – (...)

o ustanowienie kuratora dla (...) sp. z o.o. w W.

w przedmiocie wynagrodzenia kuratora

na skutek zażalenia wnioskodawcy

na pkt II postanowienia Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 16 lutego 2018 r. sygn. akt Wa XIII Ns-Rej.KRS (...)

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie i przyznać kuratorowi R. K. wynagrodzenie w kwocie 3.000,00 zł (trzy tysiące złotych), powiększone o 690.00 zł (sześćset dziewięćdziesiąt złotych) podatku od towarów i usług i zasądzić te kwoty na rzecz kuratora R. K. od wnioskodawcy Skarb Państwa - Naczelnika Urzędu Skarbowego W. - (...), w pozostałym zakresie wniosek kuratora oddalić;
2. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie.

SSO Maria Więckowska SSO Anna Gałas SSO Tomasz Szczurowski

Sygn. akt: XXIII Gz 647/18

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie postanowieniem z dnia 16 lutego 2018 r. w sprawie z wniosku Naczelnika Urzędu Skarbowego W. - (...) o ustanowienie kuratora dla (...) sp. z o.o. w W.; uchylił kuratelę sprawowaną przez R. K. dla (...) sp. z o.o. i umorzył postępowanie (pkt I) i przyznał kuratorowi R. K. wynagrodzenie w kwocie 3.690 zł brutto, w tym podatek VAT oraz zwrot wydatków w wysokości 1.200 i kwoty te zasądził na rzecz kuratora od wnioskodawcy (pkt II).

Sąd Rejonowy ustalił, że kurator spełnił obowiązki nałożone na niego postanowieniem o ustanowieniu kuratora. Wobec faktu, że podmiot dla którego kurator był ustanowiony nie posiada majątku ani dochodów pozwalających na poniesienie kosztów wynagrodzenia kuratora, Sąd Rejonowy na podstawie art. 179 § 1 oraz art. 180 § 1 k.r.io. kosztami wynagrodzenia kuratora oraz obowiązkiem zwrotu poniesionych przez kuratora wydatków obciążył wnioskodawcę. Odnośnie wysokości wynagrodzenia kuratora i wydatków Sąd Rejonowy oparł się na przepisach art. 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (ustawa o KRS) oraz § 2 i 3 rozporządzenia Ministra

Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2000 r. w sprawie określenia dolnej i górnej granicy wynagrodzenia za działalność kuratorów.

Zażalenie na pkt II tego postanowienia wywiódł wnioskodawca. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucono:

- naruszenie art. 32 ust. 1 i 2 ustawy o KRS w zw. z § 2 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2000 r. w sprawie określenia dolnej i górnej granicy wynagrodzenia za działalność kuratorów poprzez przyznanie ustanowionemu kuratorowi dla osoby prawnej wynagrodzenia i zwrotu wydatków w wysokości nieadekwatnej do zakresu czynności wykonanych przez kuratora;
- naruszenie art. 232 i art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez bezpodstawne przyjęcie, że podjęte czynności i nakład pracy oraz wskazane wydatki stanowią podstawę do 1.200 zł oraz przyjęcia, że przyznane wynagrodzenie jest adekwatne do nakładu pracy kuratora, rodzaju i stopnia zawichości oraz czasu poświęconego na sprawowanie kurateli, w sytuacji w której przedstawione czynności sprowadzają się jedynie do czynności o charakterze technicznym, a wydatki nie zostały wykazane i udokumentowane.

W związku z powyższym skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia w pkt II poprzez przyznanie kuratorowi wynagrodzenia odpowiadającemu nakładowi pracy w wysokości 450,00 zł powiększonego o kwotę podatku VAT oraz zwrotu wydatków rzeczywiście poniesionych i udokumentowanych.

W odpowiedzi na zażalenie wnioskodawcy kurator podtrzymał swoje żądanie przyznania wynagrodzenia oraz wydatków domagając się w ten sposób oddalenia zażalenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie było częściowo zasadne, co skutkowało koniecznością zmiany zaskarżonego postanowienia.

Trafne okazały się zarzuty dotyczące ustalenia i oceny zasadności przyznania wydatków w kwocie 1.200 zł. Sąd Rejonowy nie ocenił tego żądania, ale Sąd drugiej instancji opierając się na materiale w aktach rejestrowych może dokonać samodzielnie takiej oceny.

Wedle art. 32 ust. 1 i 2 ustawy o KRS (obecnie uchylonego, a obowiązującego w niniejszej sprawie w treści sprzed 15 marca 2018 r.) kurator ma prawo do wynagrodzenia za swoją działalność oraz do zwrotu uzasadnionych wydatków, które poniósł w związku ze swoimi czynnościami. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, przyznaje postanowieniem sąd rejestrowy, w wysokości stosownej do zakresu dokonanych przez kuratora czynności, zasądzając na rzecz kuratora należne mu kwoty od osób zobowiązanych do pokrycia kosztów jego działalności oraz orzekając o obowiązku tych osób zwrotu wydatków poniesionych przez Skarb Państwa. Sąd może postanowieniem przyznawać kuratorowi zaliczki w miarę dokonywanych czynności.

Wymieniony przepis nie pozostawia wątpliwości, że wynagrodzenie kuratora jest przyznawane za jego działalność, której merytoryczny rodzaj i zakres na przestrzeni czasowej podlega ocenie Sądu. Efekt tej oceny może skutkować niższym lub wyższym wynagrodzeniem w ramach konkretnych stawek. Natomiast odnośnie zwrotu wydatków, to kurator ma prawo do zwrotu **uzasadnionych wydatków**. Ustawodawca zatem wprost nie odniósł tych wydatków do ogólnej reguły działalności związanej z kuratelą ani też nie wskazał na żaden ryczałt wydatków, czy stawki jak przy wynagrodzeniu. To oznacza, że kurator winien wykazać, że jego żądanie zwrotu wydatków w oznaczonej wysokości jest uzasadnione. Tymczasem kurator w swoim wniosku o przyznanie wynagrodzenia potraktował wartość wydatków, jako w istocie element wynagrodzenia, wnioskując o jego przyznanie w łącznej wysokości 4.200,00 zł, w tym wydatki i koszty 1.200,00 zł. Co więcej, podstawą do ustalenia takiej wysokości wydatków miałyby być podane przez kuratora średniomiesięczne ryczałtowe wydatki w wysokości 60 zł za cały okres kurateli.

Sąd drugiej instancji nie znalazł podstaw faktycznych i prawnych do uwzględnienia żądania kuratora w zakresie ww. kwoty 1.200,00 zł określonej, jako zwrot wydatków.

Trzeba podkreślić, że w zakresie wydatków związanych z wykonywaniem czynności kuratora nie obowiązuje ryczałt, także taki wskazany przez kuratora. Podstawą do obciążenia Skarbu Państwa lub wnioskodawcy wartością wydatków jest po pierwsze konkretne oznaczenie tych wydatków, tak aby można było ocenić, czy miały związek z czynnościami kurateli. Po drugie, kurator jest obowiązany do wskazania wysokości tych poszczególnych wydatków oraz po trzecie wykazania (udowodnienia), że zostały one poniesione. Brak tych elementów podstaw faktycznych żądania uniemożliwia ocenę, czy podane kwotowo wydatki były uzasadnione. Nadto, jeżeli kurator wykonuje zwykle czynności kurateli i w związku z nimi np. sporządza sprawozdanie, które następnie na piśmie drukuje i wysyła czy składa w Sądzie, to za tego rodzaju czynności otrzymuje swoje wynagrodzenie.

Reasumując, w niniejszej sprawie kurator w żaden sposób nie wskazał jakie konkretnie poniósł wydatki, nie przedstawił żadnego zestawienia swoich kosztów (choćby powoływanych przejazdów i podróży czy korespondencji), ani też nie podał w związku z jakimi konkretnie czynnościami owe wydatki ponosił i w jakiej wysokości. Nie uczynił tego także w odpowiedzi na zażalenie. W związku z tym, że kurator nie wykazał uzasadnienia dla żądania wydatków 1.200,00 zł, przyznanie tej kwoty nie miało podstaw faktycznych i prawnych. Sąd drugiej instancji również ma na uwadze to, że kurator bezzasadnie oparł swoje żądanie o ryczałtowe wyliczenie wydatków.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienie w pkt II. i przyznał kuratorowi R. K. wynagrodzenie w kwocie 3.690 zł brutto, w tym podatek VAT i zasądził tę kwotę na rzecz kuratora od wnioskodawcy.

Zarzuty skarżącego nie mogły natomiast prowadzić do zmiany zaskarżonego postanowienia odnośnie wysokości wynagrodzenia. Prawdłowo Sąd Rejonowy zastosował przepisy prawa. Wbrew twierdzeniom zażalenia Sąd Rejonowy nie miał obowiązku ograniczać przyznanego kuratorowi wynagrodzenia do trzykrotności minimalnej stawki (150,00 zł x 3 = 450,00 zł). Stanowisko to stoi w sprzeczności z obowiązującymi przepisami prawa, które zarówno sąd orzekający, jak i strony, w tym wnioskodawca obowiązani są respektować.

Treść § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2000 r. w sprawie określenia dolnej i górnej granicy wynagrodzeń za działalność kuratorów, określa stawki minimalne i maksymalne wynagrodzeń za czynności kuratorów określone w ww.

przepisie ustawy o KRS (obowiązującym w tej sprawie), zaś zgodnie z § 2 stawki wynagrodzeń kuratorów nie mogą być niższe niż 150 zł i nie mogą przekraczać 4.000 zł. zaś w świetle § 3 w szczególnie uzasadnionych przypadkach można przyznać wynagrodzenie w wysokości do 6.000 zł, jeżeli uzasadnia to rodzaj i stopień zawłości sprawy.

Zgodnie z art. 179 §1 k.r.i.o. organ państwowy, który ustanowił kuratora przyzna mu na jego żądanie stosowne wynagrodzenie za sprawowanie kurateli. Wynagrodzenie pokrywa się z dochodów lub majątku osoby, dla której kurator jest ustanowiony, a jeżeli osoba ta nie ma odpowiednich dochodów lub majątku, wynagrodzenie pokrywa ten, kto zażądał ustanowienia kuratora. W sprawie sądem, który jest wyłącznie właściwy jest sąd rejestrowy.

Sąd zatem w ramach swoich obowiązków przy ocenie zasadności wynagrodzenia dla kuratora musi ustalić czy kurator prawidłowo wykonywał swoje obowiązki, ocenić ich rodzaj, zakres i związane z tym trudności, w szczególności w kontekście działań podejmowanych w celu ustalenia kręgu wspólników i doprowadzenia do zwołania zgromadzenia wspólników, a gdyby to nie spowodowało rezultatu w postaci wyboru zarządu, to czynności zmierzające do likwidacji spółki. W ocenie Sądu Okręgowego, w sprawie, jak wynika z akt rejestrowych spółki, kurator przez 26 miesięcy podejmował różne czynności, jakie były konieczne, w celu realizacji nałożonych obowiązków, w tym ustalił, że w siedzibie spółki nie prowadzi się żadnej działalności, prowadził szerokie ustalenia odnośnie wspólnika spółki, co do osób reprezentujących, z którymi trudno było nawiązać kontakt. Kierował korespondencją w związku z potrzebą zgromadzenia wspólników oraz wykonywał czynności konieczne w związku z postępowaniem podatkowym, które się zakończyło.

Sąd Rejonowy, uwzględnił charakter i czasochłonność czynności oraz cel ustanowienia kuratora w postaci efektów podjętych czynności, czemu dał wyraz wprost w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia. Również w ocenie Sądu Okręgowego wysokość przyznanego przez sąd pierwszej instancji wynagrodzenia spełniało kryterium „stosowności”, o którym to stanowi art. 162 § 1 k.r.io. w zw. z art. art. 179 § 1 k.r.io. Prawidłowo Sąd Rejonowy zastosował na gruncie niniejszej sprawy przepisy rozporządzenia, przyznając stosowne wynagrodzenie dla kuratora, które to wyznacza widelki, w granicach których sąd może poruszać się przyznając wynagrodzenie dla kuratora.

Trzeba dodać, że do kuratora ustanowionego na podstawie art. 42 k.c. należy stosować odpowiednio przepisy art. 32 ust. 1 i 2 ustawy o KRS w treści sprzed 15 marca 2018 r. i ww. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości. Podkreślić należy, że kurator prawidłowo wypełnił nałożone obowiązki, z pewnością zatem należało przyznać mu wynagrodzenie we wskazanej wysokości. Sąd Rejonowy z pewnością zasądził wynagrodzenie w kwocie mieszczącej się w

widelkach określonych rozporządzeniem. Znamienne jest także to, że czynności kuratora ustanowionego na podstawie art. 42 k.c. mogą nie zakończyć się powołaniem organów osoby prawnej, co z kolei nie stanowi negatywnej przesłanki przyznania wynagrodzenia. Odmiennie stanowisko w zażaleniu jest niezasadne. Co więcej to skarżący mając wiedzę o tym, że nie powołano organów spółki, wniósł o odwołanie kurateli po zakończeniu postępowania podatkowego. Wysokość przyznanego wynagrodzenia mieściła się w stawkach i miała oparcie w wykazie podejmowanych czynności oraz czasie poświęconym na ich wykonywanie, w tym też długim czasie trwania kurateli, powiązanych z resztą z postępowaniem wnioskodawcy. Skarżący nie podważył prawidłowości oceny Sądu Rejonowego w tym zakresie.

Mając na uwadze te rozważania Sąd Okręgowy w pozostałym zakresie oddalił zażalenie wnioskodawcy jako bezzasadne na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

SSO Maria Więckowska SSO Anna Gałas SSO Tomasz Szczurowski